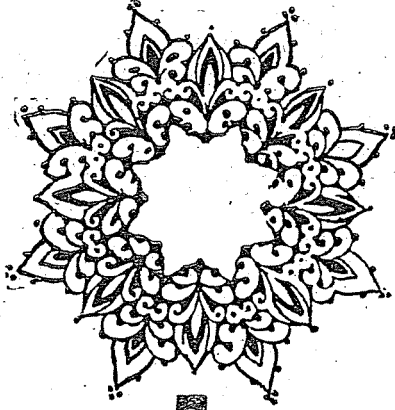

Günümüzde

KANSER

YAZAN:

Dr. Baha Kitapeç
(Kanser Savaş ve
Araştırma İzmir
Şube Başkanı)

GÜNÜMÜZÜ ve geleceğün günlerimizi en çok tehdit eden hastalık şüphesiz yok ki **KANSERDİR**. Mikroplu, mikozlu, allerjik ve diğer sebeplere bağlı bir çok hastalıklar tedavi kudretimiz içine girmiştir. Kolera, veba, çiçek vs. gibi mühim salgınlar yapan hastalıklar bugün ses çıkarmıyor. Yurtta Sıtma ve Frengi mücadelesi başarıya ulaşmış kabul edilebilir. Verem savaşı da netice vermeye yaklaşmış, bu mühim hastalık da kontrolümüz altına girmiştir. Çünkü mikroplarını ve nedenlerini biliyoruz.

Buna mukabil **KANSER** henüz surlarını tamamen çözemediğimiz en mühim ve tehlikeli hastalık olmakta devam ediyor.

Bütün dünya milletlerinin ayrı ayrı ve koordine, bütün dikkat ve gayretlerini sarf ederek çalıştıkları tek konu **KANSERDİR**.

KANSER hakkında korktuğumuz, sinsî ve habersiz başlayan ve bir çok hastalıkları, başlangıçta, rahatsızlıkla taklid edişindedir. Bu yüzden hasta ilk günler ve hatta bazan ilk aylar farkında olamıyor. Küçük bir şişlik, basit bir yara, önemsiz bir hazimsizlik, bir basur (Hemoroit) başlangıcı vs. zannettiği hastalığı umursamamakta ve hekime gelmeği düşünmemektedir. Günümüzün ekonomik şartları, daha fazla çalışma mecburiyeti de işi terkedip doktora zaman ayırmaya, belki de ayrı bir masraf yapmaya

insanı kolay bırakmıyor.

ANCAK derdin mühim olduğu, bu ihmal ve zaman kaybının bir can kaybı demek olduğu bilirse hangi ekonomik ve hayati zorunluk olursa olsun hasta, hekimini arayacak, hatta koşacaktır. O halde bugün en önemli cihet kanseri mevcudiyetinden, belirtilerinden ve kısmen nedenlerinden zaman zaman kısa bilgiler vermek lüzumunu sezmek ve imkânlarını aramak ve her türlü yayından faydalanmaktır.

Günümüzde **KANSER** bütün ehemmiyeti ile ayaktadır. Lâkin zannedildiği kadar da korkulu değildir. Bildiğimiz bir çok nedenleri ve tedavi imkânlarımızla pekâlâ teşhis ve tedavisini başardığımız hastalıklar arasında kabul etmek mümkündür. Yalnız bunun bir tek şartı var. O da **ERKEN TESHİS** tir.

O halde bugünkü parolamız şu olmalıdır:

— KANSERDEN KORKMA GEÇ KALMAKTAN KORK.

Kanser nedir? Bunun hakkında biraz bilgimizi tazeleyelim.

(**CALCINOM**) Kanser ismi milattan önce 460 - 375 yılı Hipokrat'tan kalmış, bunun latince ismi Kanser ismi **CELSUS** tarafından (M.S. Birinci Yüzyıl) kullanılmıştır.

Bu mevzuda **GALEN** (M.S. 131 - 203) şunları yazmaktadır. Nasıl ki bir yengecin gövdesinden koluzanırsa **KANSER** de bulunduğu yerdeki damarların genişlemesiyle

bu hayvanın manzarasına (GÖRÜ-NÜMÜNE) benzer.

Diğer bir görüşe göre Kanser ismi yengecin avına inatçı bir şekilde yapışarak mücadele etmesiyle ilgilidir. (BAUER'e göre) ve eski çağlardanberi insanları korkutan KANSER bu gün de medenî tıp ve insanlık âlemini ciddi bir surette meşgul etmektedir.

KANSER NEDİR? Bir ulu nizam ve intizam içinde biolojik kandanlara uyarak vücut içinde devam eden normal hayat sırasında bazı hücre gruplarının yeni ve ayrı serkeş nizam içinde büyüme ve çoğalma imkânı bulması demektir. Burada normal hücre çoğalma nizamı bozulmakta, herhangi bir organda bir ihtilâl yapan hücreler, kendi özel biolojik şartlarını yeni hayat kudreti baskısı ile kendi aralarında zinde tutmakta ve çevresine zorla kabul ettirmektedir. Az zamanda ve enerjik gelişmekte normalden fazla büyüyerek ur dediğimiz irileşen tümörleri meydana getirmektedir. Fazla ve çabuk gelişimleri için fazla enerjiye muhtaç olduklarından vücut besinlerini tüketerek zayıf düşürmektedirler.

KANSER NASIL OLUYOR? Hücre gelişimini ve çoğalmasını temin eden çekirdekte hayat unsuru olan NUCLEIQUE ACIDE (NÜKLEİK ASİT) in, atomik bünyesinde değişikliğe uğrayarak DESOXY NUCLEIC ACIDE (DESOKSİ NÜKLEİK ASİT) haline gelmesiyle oluyor.

Bu hale gelen hücre çekirdeği genel kontrolden kurtuluyor. Şaşkın ve âsî hücre çoğalmasına imkân veriyor. Kanser dediğimiz ur lar tesekkül ediyor. Hücredeki bu değişikliğe, yani kansere meydan veren sebepler nelerdir? Bunlar: 1 — İrsî ve âilevi (filyal sebepler). 2 — Yaş, cinsiyet ve ırk. 3 — Hormonal denge bozuklukları. 4 — Kronik (Uzun süren) hastalıklar. 5 — Muhtemelen vücutta sessiz yaşayan (Latent virüsler) bunlara iç ve dış çevremizde kolaylaştırıcı bazı sebepleri de eklemek mümkündür.

1 — **MESLEKİ FAALİYET:** Fiziksel ve kimyasal etkilere sebep olan çalışmalar ışınlar ve madenler

2 — **ATMOSFER DURUMU:** Fazla gaz ve ısı ile dolu hava şartları. Duman, dîzel motorleri, kalorifer, lâstik aşınması ve asfalt parçaları.

3 — **BESLENME:** Karsinogen faktörlerin besin ile alınış. Yaşamlan mîntikamın jeolojik özellikleri dolayısı ile beslenme bozuklukları.

Gıdanın hazırlanış ve saklanış metodları ile gıdaya karışan bazı tabii zehirli maddelerle ilgili olarak.

4 — **ALİŞKANLIKLAR:** Burada en mühim olan sigara ve akciğer kanserleri arasındaki münasebetler.

1 — **Akciğer kanserlerinin otuz sene zarfında artışı.** Sigara sarfiyatıyla paralel gitmiştir. (GSELL ve MÜLLER ve arkadaşları)

2 — **Akciğer kanserleri sigara içenlerde daha fazla tesbit edilmiştir.**

3 — **Kansere tutulma tehlikesi, içilen günlük sigara miktarı arttıkça artmaktadır.** (WAYNER).

4 — **Akciğer kanseri sıklığı bakımından şehir ve köyler arasındaki fark sigara kalkınca kalkmaktadır.**

5 — **İftiyatlar:** Kadınlarda akciğer kanserinin az görülüşü sigara içimi ile ilgilidir.

6 — **Son zamanlarda kadınlar da fazla sigara içilmesine paralel olarak akciğer kanseri artmıştır.**

7 — **Koyu sigara dumanı üflenen fare cildinde kanser meydana getirmektedir.** Buna mukabil sigaranın akciğer kanseri yapmakta rolü olmadığını ispatlayan otör ve müşahadeler de vardır. Türk tütününün az kalsinogen olduğu Avrupa ve Amerika'da kaydedilmiştir.

5 — **TUVALET VE GIYIM EŞYASI:** Tuvalet maddelerine renk veren aromatik maddeler zikre şayandır. Hindistan'da belden aşağı görülen yünlü kumaş (DHOTİ) ile belde kanser yayılmıştır. (Khanolkor).

6 — **TEDAVİ YOLU İLE GİREN MADDELER:** Arsenik, çam katranı, nitrojenli hardal, TEN ve diğer ilaçlar, ultraviyole ve röntgen ışınlarının kanser yaptıklarını sayabiliriz.

7 — **VİRÜS VE PARAZİTLER:** Her ikisi hücreler üzerine her türlü tesiri gösterebilen hormon faktörleridir. Hücre üzerine tesirle yara, çıban ve tümör yapabilirler. İlk şifaya 1903 ve B. BORG bir hayvandan diğerine tümör aşılamaşlardır. 1911 de ROUS tavuk sarkomunun virüslerden ileri geldiğini ispat etmiştir.

DIŞ SEBEPLER:

Kokarsinogen denir. Aslında kanser yapamazlar, yardım ederler. KROTON Yağının deta ışınlarının etkisini arttırması gibi. İç çevreye aitt mühtemel karsinogenler.

1 — **FAMİLYAL HİSSİ FAKTÖRLER:** Mide, meme kanseri, retinoplastom, polipolis, entestini gibi, tümörlerin ailevi olarak gö-

rüldüğünü istatistikler göstermiştir.

2 — **YAŞ: ROİNO** blastom çocuk kanseridir. Virüs ve parazitler, embriyoner ve ilk hayatta daha müessirdir. Onun için çocuklar üzerinde tümör tetkiki artırılmıştır. Diğer kanserler yaşlandıkça daha çok görülmektedir.

3 — **CİNS:** Meme kanseri kadınlarda, dudak ve akciğer kanserleri erkeklerde daha çok görülür.

4 — **HORMONAL DENGESİZLİK:** Meme, prostat, rahim, tiroid, kanserlerinin bir hormon dengesizliğinden çıktığı hakikattir.

5 — **KANSERE ZEMİN HAZIRLAYAN LEZYONLAR:** Kronik il'ihaplar, epitel kalınlaşmaları, (HPERLAZİLER) yanık, nedbeleri, pigmanter ve bazı yaşlı cilt hastalıkları, keratoz, senil, dermopigmanter, bu meydana gelir.

6 — **SOSYAL EKONOMİK ŞARTLAR:** Serviks üteri (Rahim) mide, ozafagus, larenks ve akciğer kanserlerinin az gelirli sınıflarda daha görüldüğü tesbit edilmiştir. Meme ve over kanserlerinin yüksek popülasyonlar olduğu görülmüştür.

KARCİNOGENLERİN TESİRİ: HADDOW'a göre hücrelerde normal gelişmeyi temin eden enzim proteollerin karcinogenlerin yapışması ile bozulur. İdareyi elden geçirir. Çekirdekte DNA (DEZOKSİ NÜKLEİK ASİT) ve cy toplaşmada RNA (BİLONÜKLEİK ASİT) bozulur. Üreme kontrolü kalkar. Müstakil çoğalma başlar, kanser olur. Virüs ve ışınların bu işi yaptıkları kabul edilir. On yıllık hikâyelerden kanserin ekseriya fazla ve mühim üzüntülerden sonra meydana geldiğini haber vermiştir. İç sebepler arasında büyük üzüntüleri ve o vesile ile sempatiküsün hakim olduğu devirlerde kansızlıkla hücrenin kendisini koruyamadığı ve kanser yapan sebebe mağlûp olduğu düşüncesindeyiz. Yani üzüntü de önemli bir kanser sebebidir.

TEDAVİ: Mümkündür. Bilhassa erken teşhis edilirse. Üç yolumuz var.

1 — **OPERASYON (AMELİYAT)**

2 — **FİZİK TEDAVİ,** röntgen, radium, cobalt, radioizotop, betadron V.s.

3 — **ŞİMİOTERAPİ:** İlaçla tedavi. Bu hususta bir çok faydalı formüller bulunmuştur. Cilt kanserlerinde (ki kanserlerin % 75 şini teşkil eder) SKYROLYSINE ilacımızın da faydası büyüktür ve erken teşhiste bir C.C. çaptaki cilt kanserlerinde % 100 dür.